

Dünyanın En Büyük Balığı

İngiltere’de yapılan bir kazıda çalışan fosilbilimciler, dev bir balık fosili buldular. Balığın, günümüzden 155 milyon yıl önce yaşamış *Leedsichthys problematicus* türüne ait olduğu belirlendi. Fosil balığın boyu, tam 22 metre. Bu uzunluk, günümüzde yaşayan en büyük balık olan balina köpekbalığının boyunun iki katı kadar. Araştırmacılara göre *Leedsichthys*’ler, bugün İngiltere’nin orta bölümleri olan bölgeyi kaplayan sularda yaşıyor ve küçük, kabuklu deniz canlılarıyla besleniyorlardı. Bu balıkların soyunun neden tükendiği ise şimdilik bilinmiyor.

Büyük Patlama’nın Sesi

Washington Üniversitesi’nden John Cramer adlı bir araştırmacı, Büyük Patlama’dan geride kalan ışınımları inceleyerek, bu olay sırasında yayılan ses dalgalarının frekanslarını belirlemeye çalışmış. Sonunda, bilgisayarda dinlenebilen ve birkaç dakika uzunluğunda bir ses dosyası oluşturmuş. Buna göre, Büyük Patlama’nın sesi, bir patlamadan çok, derinden gelen bir homurtuyu andırıyordu.

Ötzi’nin Evi Neredeydi?

“Ötzi”, 1991 yılında, Alp dağlarındaki buzullarda yürüyüş yapan iki dağcının bulunduğu bir mumyanın adı. Buzul Çağı’ndan bu yana bir buzulun içinde donmuş olarak bulunan Ötzi, dünyanın hem en eski, hem de en iyi korunmuş mumyası. Üstelik, silahları ve giysileriyle birlikte bulunmuş. Bu keşiften beri araştırmacılar, Ötzi’nin yaşam öyküsünü ortaya çıkarmak için ipuçlarını bir araya getirmeye çalışıyorlar. Öyle anlaşılıyor ki Ötzi, evinden uzaklarda, bir kaza sonucu yaşamını yitirmişti. Peki, Ötzi kimdi? Nerede ve nasıl

yaşamıştı? Ötzi’nin yaşadığı yeri bulmaya çalışan araştırmacılar, mumyanın bedenindeki elementlerin izotopları yardımıyla bir sonuca varabilmişler. İzotoplar, bir elementin, çekirdeğindeki nötron sayısı ile birbirinden ayırdedilebilen atomlardır. Sudaki ve topraktaki kimyasal elementlerin atomlarındaki izotop sayısı, coğrafi bölgeler arasında farklılık gösterir. Su ve besin maddeleri tüketiminin doğal sonucu olarak, belli bir bölgeye özgü izotop oranları, canlıların bedenindeki minerallerde de gözlemlenebilir. Araştırmacılar önce, Ötzi’nin dişlerinden, kemiklerinden ve midyesinden alınan örneklerde belli elementlerin izotop oranlarını incelemişler. Daha sonra da, mumyanın bulunduğu yerin çevresindeki farklı bölgelerdeki elementlerin izotop oranlarını saptamışlar. İncelemeler sonucunda, Ötzi’nin evinin, Avusturya-İtalya sınırı yakınındaki vadilerden birinde olduğu ortaya çıkarılmış.

Bilgisayar Oyunları Fobileri İyileştirebilecek mi?

Kanada'daki Quebec Üniversitesi'nden araştırmacılar, bilgisayar oyunlarının bazı fobilerin iyileştirilmesinde kullanılabileceğini düşünüyorlar. Aslında, fobilerin iyileştirilmesinde kullanılan sanal gerçeklik ürünleri de bulunuyor; ancak bunlar özel olarak tasarlanıp geliştirildiği için çok pahalı. Araştırmacılara göre, sızgeli mi, örümcek sahneleri bulunan bir oyun, örümcek fobisinin iyileştirilmesinde; ya da, gökdelenlerin tepesinde geçen kovalamaca sahneleri olan bir oyun da yükseklik korkusunun iyileştirilmesinde kullanılabilir.

Beslenme Uzmanlarından Uyarı

ABD'de yapılan bir araştırma, 10-19 yaşındaki gençlerin, öğünler arasında çok fazla atıştırdıklarını ortaya koydu. Kimilerine göre, bu eğilimi pek çok dünya ülkesinde gözlemek olası. Beslenme uzmanları, yemekler arasında atıştırmanın bir alışkanlık haline gelmesinin, özellikle ileri yaşlarda, gerekenden çok daha fazla enerji almaya ve şişmanlık, şeker hastalığı ve kalp hastalıklarına yol açabileceği uyarısında bulunuyorlar.

Sualtı Postanesi

Pasifik Okyanusu'nun güneyindeki Vanuatu Cumhuriyeti, adını duyurmak ve turistlerin dikkatini çekmek için ilginç bir yol bulmuş: dünyanın ilk sualtı postanesi. Bir mercan adası olan Hideway Adası yakınlarındaki postane, sualtında, üç metre derinlikte bulunuyor. Plastik malzemeden yapılmış özel kartları postaya vermek için, müşterilerin önce buraya dalış yapmaları gerekiyor. Dalış elbiseli ve tüplü bir posta memuru, özel bir mürekkeple kartları damgalıyor ve doğru postaya! Bu dalış sırasında müşteriler, mercan kayalıklarının güzelliklerini de yakından görme olanağına sahip oluyorlar.

“Giyilebilir Denizaltı”

“Hardsuit” olarak adlandırılan bu yeni sualtı elbisesi, gerçekte bir tür “giyilebilir denizaltı”. Alüminyumdan yapılmış giysinin ağırlığı, 227 kilogram. Bu giysiyi giyen bir dalgıç, 305 metre derinliğe dalabiliyor ve derinlerdeki yüksek basınçtan etkilenmiyor. Çünkü, dalış sırasında, tıpkı bir denizaltıda olduğu gibi, giysinin içindeki hava basıncı, deniz seviyesindeki hava basıncıyla aynı kalıyor. ABD’de, Robert Mester adlı bir sualtı araştırmacısı, bu yeni giysiyi araştırmalarında kullanmaya başlamış bile.

Dev Buz Şelfi Kırıldı

2003 Ekim ayının sonlarında, Kuzey Kutup Bölgesi’ndeki en büyük buz şelfi kırılarak ikiye ayrıldı. Kanada yakınlarındaki Ellesmere Adası’nın kuzey kıyılarında bulunan Ward Hunt Buz Şelfi’nin yüzölçümü, 443 kilometrekareydi. Buz şelfinden kopan dev parçaların, Beaufort Denizi’nde seyreden gemiler ve buradaki petrol platformları açısından tehlike oluşturduğu açıklandı. Kırılma sırasında, buz şelfinin içindeki tatlı su gölünün suları da neredeyse tümüyle denize aktı. Araştırmacılar bu olayı, son 30 yıldır bölgede gözlenen sıcaklık artışına bağlıyorlar.

Dünyanın Merkezine Yolculuk!

ABD’deki California Teknoloji Enstitüsü’nden bir araştırmacı, Dünya’nın merkezine bir sonda aracı gönderilebileceğini öne sürüyor. Bu sonda aracının büyüklüğü yaklaşık bir greyfurt kadar olacak. Aracın dışı, erimiş demirin etkisine, yeryüzünün derinliklerindeki yüksek basınç ve sıcaklıklara dayanıklı özel bir malzemeyle kaplanacak. Araç, topladığı verileri, yüksek frekanslı sismik dalgalar aracılığıyla yeryüzüne gönderecek. Aracın Dünya’nın merkezine gönderilmesiyle, bir tür “tersine” yanardağ patlaması gibi olacak. Bunun için önce, birkaç megaton ağırlığında patlayıcı kullanılarak, yeryüzünde dev bir yank açılacak. Bu çatlağa, içinde daha çok demir bulunan 100.000 ton sıvı metal dökülecek. Bu sıvı çok ağır olduğundan, alttaki kaya tabakasını kırarak ve kırılan kayalar aşağıya, çekirdeği çevreleyen magma tabakasına düşecek. Sonda aracı, işte bu “delikten” yer katmanlarının içine gönderilecek. Araştırmacılar bu öneriyi tartışadursun, yeryüzünün derinlikleri bizler için gizemini korumayı sürdürüyor.

Büyük Bir Baraj, Büyük Sorunlar...

Tibet'ten doğup Çin Denizi'ne akan, 6300 kilometre uzunluğundaki Yangtze Nehri, bir zamanlar dünyanın üçüncü en uzun nehriydi. 2002 yılının Kasım ayında, Çin'deki bu nehir, sonuçları sonsuza kadar sürecek bir değişime sahne oldu. Çünkü, nehrin üzerinde dev bir hidroelektrik barajının yapımına başlandı. Yapımı 2009 yılında tamamlandığında, bu baraj, 2,3 kilometre genişliği ve 185 metre yüksekliğiyle dünyanın en büyük barajı olacak. Ancak, baraj suları, çevrede yaşayan 1,3 milyon insanı buradan göç etmek zorunda bırakacak. Baraj, akarsuyun akışını değiştireceğinden, en azından 80 balık türünün soyunun tükenmesine yol açması bekleniyor. Öte yandan, akarsuyun barajın dışında kalan bölümündeki çökelti miktarı azalacak. Bunun da, suyun akışını hızlandırarak erozyonlara neden olacağı tahmin ediliyor.

Kayıp Kent Atlantis'in Peşinde...

Bir grup araştırmacı, bin yıllık bir gizi gün ışığına çıkarmaya hazırlanıyorlar: günümüzden 2000 yıl önce yaşamış ünlü düşünür Platon'un betimlediği kayıp kent Atlantis'i.

Efsanelere göre, doğal güzellikleri, gelişmiş uygarlığı ve zenginlikleriyle ünlü bir kentti Atlantis; ancak, günün birinde, bilinmeyen bir nedenle sulara gömülerek yok olmuştu. Kayıp kentin yeri konusunda araştırmacılar farklı savlar öne sürüyorlar: Kimilerine göre Atlantis, Atlas Okyanusu'nun ortasında, kimilerine göre Küba yakınlarında, kimilerine göreyse Azur Adaları ya da Devon Adası yakınlarında sulara gömülü. Platon'a göre, Atlantis'in bulunduğu ada, "Herkül'ün Sütunları"nın önünde yer alıyor ve iki kıtayı birbirine bağlıyordu. Araştırmacılara göre, Herkül'ün Sütunları, binlerce yıl önce Cebelitarık yakınlarında yer alan, ancak bugün sulara gömülmüş olan bir takımada. Araştırmacılar, burada okyanus tabanının haritasını çıkararak, bu takımadanın yerini belirlemişler. Araştırmacılara göre, bir zamanlar burada, Avrupa'yla Kuzey Afrika'yı birbirine bağlayan bir kara parçası da bulunuyordu. Araştırmacılar şimdi, bu sulara dalış yaparak kayıp Atlantis uygarlığına ait ipuçları aramayı planlıyorlar.

